

Waarschuwing voor het kabinet:
Nieuwe “stikstofwet” een herhaling van het PAS-debacle

Nieuwe “stikstofwet” gaat de stikstofcrisis niet oplossen,
een drama voor natuur, de agrarische sector én de economie

Samenvatting

Er is sinds 29 mei 2019, nadat de Afdeling Bestuursrechtspraak uitspraak heeft gedaan over het PAS, anderhalf jaar verstreken. In deze 1,5 jaar is er nauwelijks iets bereikt m.b.t. stikstofemissiereductie. Het wetsvoorstel ‘Stikstofreductie en natuurverbetering’ wordt volgende week in de Tweede kamer behandeld. Het ambitieniveau van het wetsvoorstel is treurig te noemen. Een PAS 2.0 debacle kondigt zich aan.

Industrie, luchtvaart (krijgt zelfs veel meer ‘stikstofbudget’ met geplande uitbreidingen van Schiphol en Lelystad). Verkeer en bouw blijven buiten schot of mogen uitbreiden.

Houtstook blijft voorlopig zelfs gesubsidieerd en mag meer stikstof gaan uitstoten.

De agrarische sector zal fors moeten gaan inleveren. De aftakeling van de natuur gaat onverminderd hard door. Een stortvloed aan juridische procedures zal een probleem gaan vormen voor herstel van de economie.

Wetsvoorstel strijdig met advies van adviescollege Remkes

Al eerder heeft MOB consistent gecommuniceerd dat alle sectoren in gelijke mate dienen bij te dragen aan een emissiereductiedoelstelling van 50% medio 2030 conform het advies van Remkes. Alleen dan valt er nog wat natuur te redden die we straks hard nodig zullen hebben als corona en vervolgens epidemieën doorzetten mede door de hoge infectiedruk in Nederland als gevolg van de vee-industrie. Het voorstel mikt op mogelijk 26% reductie, maar grotendeels onduidelijk is hoe dit zou moeten gaan worden bereikt.

Grootschalig en systematisch gesjoemel met natuurvergunningen

Vooruitlopend op de invoering van de wet is er al een geweldig circus op gang gekomen met handel in stikstof: ‘intern en extern salderen’, waarbij fraude met referentieniveaus voor ammoniak en NOx in de Aeriusberekeningen eerder regel dan uitzondering is. Deze referentieniveaus worden ‘opgepompt’ tot gigantische hoogte zoals bijvoorbeeld 502.000 kg ammoniak bij Olam Cocoa, 175.000 kg ammoniak bij Amercentrale, biomassacentrales Waddinxveen, etc.

Kortom: massa’s virtuele oude stikstofrechten: één groot fraude circus. Ook in de veehouderij begint vergunningverlening weer op gang te komen, ook met gesjoemel met referentieniveaus.

Het gevolg van dit alles is dat in 2021/2022 en daarna zal gaan blijken dat de stikstofdepositie niet afneemt en dat alsnog zeer scherpe aanvullende maatregelen nodig zullen zijn.

Agrarische sector ook de klos

Van 21 oktober 2020 dateert het voorstel van MOB naar de agrarische sector.

'Ons voorstel is samengevat: een stikstofwet conform het advies van Remkes: 50% emissiereductie door alle sectoren in 10 jaar als wettelijke resultaatsverplichting, passende tussendoelen, netjes uitkopen van boeren die in of dichtbij natura 2000-gebieden zitten, met een passende drempelwaarde. Extern salderen exit. Intern salderen: grondige verificatie van RAV-codes. Een generaal pardon voor de PAS-melders is dan een optie'.

FDF en Agractie hebben MOB laten weten niet akkoord te kunnen gaan met 50% emissiereductie door de agrarische sector. LTO heeft niet gereageerd op het voorstel.

Dit betekent dat er ook geen oplossing komt voor de circa 7.000 bedrijven, die mede als gevolg van het geschrapte PAS-meldingssysteem nu zonder natuurvergunning zitten en daardoor fors in financiële problemen kunnen komen. De agrarische sector kiest er zelf voor.

Naar 50% emissiereductie in 10 jaar

Om de huidige al veel te lang durende impasse te doorbreken moet zo spoedig mogelijk een aangepast wetsvoorstel 'Stikstofreductie en natuurverbetering' worden opgesteld met een afrekenbaar programma, wettelijk geborgd met een stikstofemissiereductie van 50% in 10 jaar (conform het advies van Remkes) met tweejaarlijkse tussendoelen. Als dat niet gebeurt dan wordt de stikstofproblematiek de eerstkomende jaren niet opgelost en zullen zowel (1) de kwaliteit van de natuur, als (2) gezondheid van de bevolking, en (3) economie hier ernstige schade van ondervinden. Onnodig naar onze mening.

Door de nu onvoldoende en te vage doelstelling in het wetsvoorstel 'Stikstofreductie en natuurverbetering' aan te scherpen kan een juridisch moeras en een nieuw PAS-debacle worden voorkomen.

Juridisch moeras

De partijen die tegen het PAS hebben geprocedeerd zijn weer aan het opstarten om natuurvergunningen op grote schaal te gaan aanvechten met de volgende kernpunten:

1. Handel in stikstof/vervuilingsrechten is aanvechtbaar en lijkt een typisch Nederlands fenomeen.
2. Extern salderen en 'verleasen' van stikstof kan niet omdat vergunde emissies geen rechten zijn. Iets wat niet jouw eigendom is kan je ook niet verkopen of 'verleasen'.
3. Bij intern salderen hoeft helemaal niet te worden afgeroomd. Bij extern salderen slechts 30%: te weinig om voldoende stikstofemissiereductie te halen.
4. Gezien de schaarste aan stikstofruimte mogen natuurvergunningen voor nog slechts maximaal 10 jaar worden verleend. Daarna dienen ze automatisch te vervallen.
5. Legitimiteit van stikstofbanken zal worden aangevochten. Immers, die zijn ook op handel in vervuiling gebaseerd.

Als het wetsvoorstel wordt aangenomen zal Nederland weer enkele jaren tegemoet gaan met een felle juridische guerrillastrijd waardoor de rechtbanken nog verder zullen gaan overlopen met jarenlang slepende vergunningprocedures. Hierdoor zullen de Nederlandse industrie én de agrarische sector nog verder op achterstand gaan worden gezet ten opzichte van het buitenland. Miljarden aan investeringen liggen nu al op de plank in afwachting van "stikstofruimte". Dit zal alleen maar gaan toenemen waardoor bedrijven gaan uitwijken naar buurlanden. Banken voorzien voor hun bedrijfsklanten nu al grote risico's i.v.m. de stikstofproblematiek, en dan niet alleen bij agrariërs. Geen aantrekkelijk perspectief.

MOB/Johan Vollenbroek

Zie ook onze brief aan minister Schouten

PS: Data centers hebben geen natuurvergunning nodig: data centers erin, boeren eruit?